

Finnanest 40 vuotta sitten – syksy 1968

SAY:n 15-vuotistaipaleen kunniaksi omistettiin vuonna 1967 yksi Duodecimin numero anestesiaalle. Numeron toimittajaksi valtuutettiin Tapani Tammisto. Numerossa piti julkaista myös brittiläisen ”anestesiagurun”, professori William W. Mushinin haastattelu. Vastauksia kysymyksiin odoteltiin kuitenkin turhaan ja niin numero jouduttiin julkaisemaan ilman po. haastattelua.

Kirje Englannista

FINNANESTIN 15.9.-68 päivätyssä numerossa on kuitenkin kirjoitus, jossa kerrotaan: ”Erikoistoimittajan kauniin kesähuvilan ullakolta (jotkut laitoskokouksen aikana siellä nukkuneet vanhemman polven anesthesiologit muistanevat paikan?) löytyi Seura-nimisen kulttuurilehden viime vuoden numeron välistä eräs kirje Englannista. Se Mushin vaan oli vähän kirjoitellut. Ei, ei mitään tärkeitä, olipahan vaan vastaukset niihin haastattelukysymyksiin, jotka piti julkaista siinä Duodecimin numerossa.”

Jatkossa todettiin, että mainittu toimittaja ei pystynyt antamaan mitään selityksiä toiminnalleen, arveltiinpa, että kyseessä saattoi olla ”sakslaisesti orientoituneen erikoistoimittajan onnistunut sabotaashi yhdistyksemme arvovallan romuttamiseksi angliomaissa”. Mushinille on esitetty anteeksipyyntö, mutta erikoistoimittajan skandaalin ”vähättely-yrityksistä huolimatta johtokunta arvelee, että anteeksi ei ole saatu.” Kysymykset ja vastaukset luvattiin kuitenkin julkaista Finnanestissa.

1 ”What has been the most important advance in anaesthesia in the last fifteen years?”

”Of the many advances which have been made, the one which seems to have the greatest potential for the benefit of the public in the years to come is the enormous improvement in the training of physicians as anaesthetists.”

Vastauksensa jatkossa Mushin sitten perustelee, miten aikaisemmin vallinnut, parilta vanhemmalta kollegalta ”haphazard” opittu teknisten temppujen hallinta on kaikkialla vaihtunut kliinisiä taitoja opettaviin, ennalta suunniteltuihin kurseihin ja ennen kaikkea fysiologian, farmakologian ja kliinisen lääketieteen tieteelliseen koulutukseen.

2 ”What problems in anaesthesia are now most urgent of solution?”

”The following three problems appear to me to be urgent and the solution of which hold the greatest promise for benefit to society at large

A. The synthesis of new anaesthetic compounds which incorporate those physical properties which have been shown by recent research into pharmacokinetics, to give the actions most desired by the anaesthetist.

B. The development of better techniques to study the disturbances during anaesthesia of fundamental physiological function at the cellular level.”

Tällä Mushin tarkoittaa parempaa tietoa solujen entsymaattisista toiminnoista, joka saattaisi avata uusia mahdollisuuksia kontrolloida solujen aineenvaihduntaa silloin kun solujen hapetus, verenkierto tai ravinnon saanti ovat vajavaisia.

C ”The development of automatic feed-back control systems so that to some extent the human element in the control of anaesthesia is overcome.”

Jo saavutettuina esimerkkeinä tästä kehityksestä Mushin esittää tekohengityksen kontrolloimisen PCO₂:n avulla ja tiettyjen anestesia-aineiden annostelun EEG:n avulla. Tällaiset kontrollijärjestelmät saattavat tulla elintärkeiksi, jos koulutettujen anestesiologiensa puute pahenee. Mushinin mielestä elintoimintojen rekisteröinnin avulla voitaisiin ehkä kehittää kontrollijärjestelmiä, jotka hoitaisivat potilaan peroperatiivista homeostaasia turvallisemmin kuin anestesiologin koulutusta vailla oleva anestesian antaja.

Syksyn ohjelmaa

Lehdessä kerrottiin myös syksyn ohjelmasta:

Vuosikokous oli tavalliseen tapaan marraskuun lopussa, referaatteja pyydettiin marraskuun alkuun mennessä. Sitä ennen Lääketehtas Orion oli halukas järjestämään symposiumin ”Neuroleptianestesian nykyisestä asemasta”, ajankohdaksi oli sovittu lauantai 19.10.68. Orion tarjoutui itse kutsumaan esitelmöitsijät, nimiä ei valitettavasti mainita.

Tukholmassa järjestettävän Rikstämman ajan-

kohta oli 28.11.–1.12.1968, se oli aina piristävä keskeytys arkiseen aherrukseen ja sinne pyrittiin lähtemään runsain joukoin.

Lehdessä esitellään myös ”HYPERBAARINEN HOITOKAMMIO DRÄGER 1000”.

Sen hoitoidikaatioiksi luetellaan:

- vaikeat häikämyrkytykset
- palovammat
- postoperatiivinen hoito sydänleikkausten yhteydessä
- kuolion vuoksi tehtyjen raajaleikkausten pre- ja postoperatiivinen hoito

Uusia infuusionesteitä

Viimeisenä Leiras esittelee uudet infuusioliuokset: Fysiosol- ja Fysiosol cum glucos- liuokset kertoen: ”liuokset ovat elektrolyyttien suhteen isotonisia, balansoituja liuoksia, joiden koostumus tärkeimpien ionien suhteen vastaa solunulkoisen nesteen koostumusta.”

Muutamia lääketehdas Leiraksen ohjeita:

- ”Indikaatiot: Fysiosol -liuokset on tarkoitettu korvausliuoksiksi tiloihin, joissa nopea elektrolyyttiliuosten anto on aiheellista.
- Annosteluohjeita: ”Kohtuullisissa verenvuodoissa (400–800 ml) 1–2 litraa liuosta noin 45 minuutissa.
- Suurissa ja pitkäaikaisissa leikkauksissa 500–1000 ml tunnissa leikkauksen ajan.
- Kaikissa tiloissa, jotka vaativat nopeaa hydroimista, on potilaan tilanmuutoksia seurattava mahdollisimman tarkoin.” □

Johanna Tuukkanen